

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik

1GN472 Att möta och leda alla elever professionellt, 15
högskolepoäng

To meet and teach all pupils professionally, 15 credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2023-06-26.

Reviderad 2026-01-07. Revidering av examination (moduluppsättning)

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2026.

Förkunskaper

1GN470 Att vara lärare i fritidshem.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- värdera och diskutera olika teorier om ledarskap i den pedagogiska praktiken inom fritidshem och skola,
- redogöra för och tillämpa kommunikationsprocesser samt analysera vad de innebär för det pedagogiska ledarskapet,

- förklara och problematisera läraryrkets etiska riktlinjer och tjänstemannaansvar samt identifiera hur dessa tillämpas utifrån lärares profession,
- diskutera och problematisera hur demokratiska värden kan främjas och organiseras i en pedagogisk praktik,
- beskriva centrala aspekter av samverkan med elever, vårdnadshavare och andra professioner för att möta elevernas olika förutsättningar och möjligheter,
- beskriva och problematisera hur elevers skiftande livsvillkor kan påverka sociala relationer och identitetsskapande,
- självständigt och med kritiskt förhållningssätt granska normer och värden som rör elevers identitet, sexualitet och relationer,
- självständigt och i samverkan med andra identifiera och hantera elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska teorier och perspektiv för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- analysera och diskutera hur likvärdig utbildning, som tar hänsyn till alla elevers olika villkor för lärande och utveckling, kan omsättas i handling.

Innehåll

Kursen förbereder studenten att möta och leda elever professionellt i olika pedagogiska sammanhang som kan inträffa i ett fritidshem. Alla elever är olika och i fritidshem möts elever med olika mognad och kulturella erfarenheter under andra undervisningsformer och aktiviteter än vad som erbjuds i skolan. I kursen utvecklar studenten kompetens att stödja elevers identitetsutveckling och tillägnar sig också en grundläggande kunskap om barns sociala livsvillkor samt att identifiera och hantera elevers behov av specialpedagogiska insatser. I detta sammanhang utvecklar studenten dels teoretisk förståelse för bakomliggande faktorer som kan leda till exkludering och främlingskap mellan elever och grupper i samhället, dels kompetens i konflikthantering. I kursen tränas studenten att utveckla sin förmåga att kommunicera med vårdnadshavare om elevens sociala, kommunikativa och kognitiva utveckling i fritidshem. Ett annat centralt innehåll i kursen handlar om att bygga relationer till kollegor i fritidshem och skola, och att samverka med andra professioner. VI-dagarna under kursens genomförande ska utöver observation och intervjuer även innehålla planering och genomförande av undervisning av enskilda moment.

Professionell progression

Inom läraryrket är den kommunikativa förmågan central. I kursen tränas därför studenten i hållbara kommunikativa språkliga färdigheter för att utveckla förmågor i lyssnande, talande och dokumenterande till stöd för den pedagogiska verksamheten där samarbetet med elever, vårdnadshavare och andra yrkesgrupper är centralt. Studenten ges även möjlighet att analysera och problematisera läraruppdraget samt hur uppdraget kan komma till uttryck i det pedagogiska arbetet. I kursen får studenten redogöra för fritidshemmets och skolans styrdokument och hur dessa kan omsättas för att tillvarata elevers intressen, kunskaper och erfarenheter samt skilda sätt att lära i undervisningen. Studenten får även kritiskt reflektera hur digitala verktyg kan användas i syfte att främja elevers lärande i den pedagogiska verksamheten. Kopplingen till yrkespraktiken i kursen stärks genom verksamhetsintegrering då studenten ges möjlighet att lägga grunden för sin förmåga till yrkesmässig handlingsberedskap. Verksamhetsintegreringen ger studenten även möjlighet att reflektera över och ställa frågor om verksamheten utifrån ledarskapsteorier och praktiska argument. Studenten

tränas även i att relatera grundläggande värden i styrdokumenterna till den pedagogiska verksamheten och det egna förhållningssättet.

Vetenskaplig progression

I kursen introduceras studenten till vad som utgör vetenskapliga problem och analys samt forskningsetiska principer. Genom möten med olika skrivdomäner (t.ex. skillnader mellan personlig, professionell och akademisk skrivdomän) övas förståelsen för vad som karaktäriserar de olika texttyperna och hur vetenskapliga artiklar byggs upp. I kursen får studenten möta kvalitativa och kvantitativa analyser i olika vetenskapliga texttyper, och får på så sätt kännedom om mångfalden av vetenskapsteoretiska perspektiv och ansatser och hur olika typer av data kan användas. Studenten tillämpar i en egen text allmänna normer för språkriktighet och textdisposition, referenshantering och ges då möjlighet till att förstå vad en systematisk sammanfattning, analys och framskrivande av slutsatser utifrån ett empiriskt datamaterial kan innebära.

Globala värden

I kursen utvecklas det interkulturella perspektivet samt de tre olika perspektiven av lärande för hållbar utveckling (social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet) i relation till det fritidspedagogiska området och de praktisk-estetiska ämnena. Kursen ger även en orientering i utbildningsväsendets demokrati- och värdegrundsuppdrag samt hur dessa uppdrag kan komma till uttryck i det pedagogiska arbetet i en mångkulturell skola inom ämnets ram. Studenten ges inblick i Barnkonventionens betydelse för att tillvarata barns intressen i den pedagogiska verksamheten. I detta sammanhang ingår även perspektivet sexualitet och relationer.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, workshops, seminarier och verksamhetsintegrerat arbete.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursens mål examineras genom en kunskapsöversikt i grupp med tillhörande skriftlig inlämning och muntlig redovisning, en muntlig redovisning med tillhörande skriftlig individuell analys, en skriftlig paruppgift samt en examination som dels redovisas gestaltande, dels med en individuell skriftlig inlämning.

För kursbetyget Godkänd ska samtliga examinationer bedömas som minst godkända. För betyget Väl godkänd krävs dessutom att minst två examinationer bedöms som Väl godkända.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

1GN405 Livsvillkor och sociala relationer – inriktning fritidshem

1GN426 Livsvillkor och sociala relationer – inriktning fritidshem/VI-profil

1GN412 Ledarskap, profession och samverkan – inriktning fritidshem

1GN422 Ledarskap, profession och samverkan – inriktning fritidshem/VI-profil

1GN411 Specialpedagogiska perspektiv – inriktning fritidshem.

1GN421 Specialpedagogiska perspektiv – inriktning fritidshem/VI-profil

Övrigt

Kursen ingår i grundlärarprogrammet inriktning fritidshem (LGFRI), 180 hp.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Aspelin, Jonas (senaste upplagan). *Sociala relationer och pedagogiskt ansvar*. Gleerups. (168 s).

Bruce, Barbro, Rubin, Maria, Thimgren, Pia & Åkerman, Roger (senaste upplagan). *Specialpedagogik i professionellt lärarskap : synsätt och förhållningssätt*. Gleerup Utbildning. (168 s).

Flato, David & Hulth, Maria (senaste upplagan). *Gör det jämställt: praktiskt jämställdhetsarbete förskola, skola och fritidshem*. Jämställt. (129 s).

Ehrlin, Anna & Jonsson, Linda (red.) (senaste upplagan). *Pedagogisk takt: lärares didaktiska och relationella kompetens*. (Första upplagan). Liber. (valda kapitel, ca 100 s).

Fjällhed, Anders & Jensen, Mikael (senaste upplagan). *Barns livsvillkor: i mötet med skola och fritidshem*. Studentlitteratur. (216 s).

Granström, Kjell (senaste upplagan). *Om vuxnas samarbete och kompensationsutnyttjande*. I B. Lidholt, K. Granström, E. Ahlstrand & A. Arnqvist (red.). Lagarbete och tidig läs- och skrivutveckling (s. 12-28). Skolverket (26 s.) (tillgänglig på Internet).

Guvå, Gunilla & Hylander, Ingrid (senaste upplagan). *Elevhälsa som främjar lärande: om professionellt samarbete i retorik och praktik*. Studentlitteratur. (274 s).

Hakvoort, Ilse & Friberg, Birgitta (red.) (senaste upplagan). *Konflikthantering i professionellt lärarskap*. Malmö: Gleerups Utbildning. (valda delar, ca 150 s).

Hill, Helena (red.) (senaste upplagan). *Perspektiv på interkulturalitet*. Södertörns högskola. (Kap. 1, 10 s.).

Karlsudd, Peter (senaste upplagan). *Inkluderande fritidshemspedagogik*. Specialpedagogiska skolmyndigheten. (20 s.) (tillgänglig på Internet).

Pihlgren, Ann S. (red.) (senaste upplagan). *Föräldrasamverkan: att bygga tillit*. (Upplaga 1). Studentlitteratur. (valda kapitel, ca 100 s.).

Roslund, Helene (senaste upplagan). *Fritidshemmet: uppdrag och juridik*. Studentlitteratur. (valda kapitel, ca 100 s).

Samuelsson, Marcus (senaste upplagan). *Lärandets ordning och reda: ledarskap i klassrummet*. Natur & Kultur. (221 s.).

Skolverket (senaste upplaga). *Allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*. Skolverket. (80 s.).

Swärd, Susanne (senaste upplagan). *Barnkonventionen i praktisk tillämpning inom förskolan och skolan*. (2 uppl.). Nordsteds Juridik. (valda delar, ca 50 s.).

Wernholm, Marina (senaste upplagan). *Fritidshemslärares erfarenheter av extra anpassningar och särskilt stöd i fritidshemmet*. Specialpedagogiska skolmyndigheten. (15 s.) (tillgänglig på Internet).

Aktuella styrdokument för fritidshemmet och den obligatoriska skolan (se www.skolverket.se), ca 100 sidor.

Dessutom tillkommer aktuell barnlitteratur (ca 100 s.) och aktuell fritt tillgänglig vetenskaplig litteratur, ca 100 sidor.